

Collectieve warmte vraagt om collectieve verantwoordelijkheid

Collectieve warmte is in grote delen van Zuid-Holland het meest aantrekkelijke alternatief voor aardgas, want:

- De warmtevraag is groot door concentratie van glastuinbouw en een hoog percentage verstedelijkt gebied met daarin veel hoogbouw – veelal sociale woningbouw – , wat leidt tot grote maatschappelijke baten ten opzichte van individuele oplossingen;
- Collectieve warmtenetten verminderen de druk op het (nu al) overbelaste elektriciteitsnet en verminderen de vraag naar de opwek van duurzame elektriciteit, waardoor de investeringen in de verzwarende van de elektriciteitsnetten sneller beschikbaar komen voor bedrijven en huishoudens in de provincie;
- Het warmteaanbod in Zuid-Holland is daarbij uniek door de restwarmte uit Haven Industrieel Complex, de ruime beschikbaarheid van aardwarmte en andere lokale bronnen;
- De reeds gerealiseerde warmte-infrastructuur in Zuid-Holland (WarmtelinQ en andere verbindingsleidingen) verbindt meerdere warmteclusters met elkaar.

De ondertekenaars van dit manifest nemen hun verantwoordelijkheid vanuit ieders rol en wettelijke bevoegdheden, voor de verdere ontwikkeling van collectieve warmte:

- 40% van de inzet van collectieve warmte in Nederland komt nu al uit de provincie Zuid-Holland. Dat geeft een bijzondere verantwoordelijkheid om de ontwikkeling van collectieve warmte in Zuid-Holland tot een succes te maken;
 - De ondertekenaars van dit manifest nemen die verantwoordelijkheid door onder meer samen te werken in warmteclusters, zodat schaalvoordelen worden benut;
- De bestaande samenwerkingsverbanden te benutten om in totaal circa 1 miljoen huishoudens, bijna 30 miljoen m² bedrijvenoppervlak en 3.000 hectare glastuinbouw in de bestaande gebouwde omgeving aan te sluiten op collectieve warmte; dit bouwt voort op inspanningen die zij al hebben verricht door, onder andere:
 - Als aanjager te fungeren voor warmtenetprojecten;
 - Risicodragend te investeren in warmtenetprojecten;
 - Samen met inwoners en andere stakeholders te werken aan lokaal draagvlak voor warmtenetten;
 - Actief de kansen te benutten voor aansluiting op WarmtelinQ en andere verbindingsleidingen;
- Dankzij onze samenwerking in de afgelopen jaren staan diverse projecten voor collectieve warmte nu klaar om gerealiseerd te worden (zie bijlage), mits aan een aantal randvoorwaarden wordt voldaan die alleen door het Rijk kunnen worden gecreëerd;
- We sluiten daarbij aan op de voorstellen van landelijke initiatieven zoals die van de Warmte-Alliantie en stemmen vervolgtacties onderling af.

De tijd om die randvoorwaarden in te vullen begint te dringen:

- De ondertekenaars vragen om snelheid van het Rijk, omdat zij het momentum voor investeringen in collectieve warmte elke maand verder zien verdampen;
- Naarmate de tijd verder verstrijkt kiezen bovendien meer eindgebruikers, zoals woningbouwcorporaties en projectontwikkelaars, voor individuele all-electric oplossingen, waardoor de risico's voor de business case van collectieve warmte groter worden.

Wij roepen daarom het Rijk op om voort te bouwen op de gedane inspanningen en collectieve warmte van de grond te krijgen door op korte termijn respectievelijk de langere termijn:

1. Met voorrang de financiële ondersteuning te bieden voor projecten die op korte termijn kunnen starten met de realisatiefase, zie bijvoorbeeld de bijgevoegde projectenlijst, en voor de langere termijn voldoende middelen vrij te maken voor nieuwe projecten;
2. Het reeds gereserveerde budget om de betaalbaarheid van warmtetransporttarieven via de warmtehoofdinfrastructuur (WarmtelinQ) beschikbaar te stellen;
3. Te borgen dat noodzakelijke elektriciteitsaansluitingen voor warmtenetten als netontlastende nutsvoorzieningen worden meegewogen in congestieprocedures;
4. Financiële ondersteuning te bieden voor investeringen in bovengemeentelijke koppelleidingen en systeemleidingen die de warmtetransitie voor grote gebieden met inzet van bovengemeentelijke warmtebronnen robuust maken en daarmee toekomstige aansluitingen efficiënt te realiseren;
5. Stappen te zetten in de overname van de organisatie, assets en personeel van private warmtebedrijven met als doel om de ontwikkeling van warmtenetten te versnellen, en te kijken hoe dit ingebed kan worden bij de publieke partijen die in de provincie (bovenlokale) warmtenetten ontwikkelen en exploiteren;
6. Subsidiereregelingen te bundelen, daarin de kosten van voorontwikkeling van een warmtenet mee te nemen, en een betaalbaar en aantrekkelijk aanbod met langjarige zekerheid vanuit het perspectief van de eindgebruiker hierbij als uitgangspunt te hanteren;
7. In nauw overleg met woningcorporaties tot langjarige afspraken te komen over de wijze waarop zij financieel in staat kunnen worden gesteld om deel te nemen aan de uitrol van warmtenetten.